

CRNA GORA
UPRAVA ZA STATISTIKU

METODOLOŠKO UPUTSTVO
PROMET PESTICIDA

100	METODOLOŠKO UPUTSTVO	100

Podgorica, decembar 2022. godine

SADRŽAJ

PROMET PESTICIDA	3
<i>Pravni osnov.....</i>	<i>3</i>
METODOLOŠKE OSNOVE.....	3
Cilj i svrha istraživanja	3
Izvještajne jedinice.....	3
Metod i vrijeme prikupljanja i dostavljanja podataka	3
Usklađenost sa međunarodnim preporukama i standardima	3
Povjerljivost i obaveza zaštite individualnih podataka	4
Definicije	4
Instrumenti za sprovođenje istraživanja.....	5
Diseminacija.....	5

PROMET PESTICIDA

Pravni osnov

Istraživanje se sprovodi na osnovu Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike Sl. list Crne Gore”, br. 18/12 i 47/19). Istraživanje o prometu pesticida uključeno je prvi put kao redovno za 2022. godinu u Godišnjem planu zvanične statistike (Službeni list CG”, br. 2/2022 od 12.01.2022. godine“).

METODOLOŠKE OSNOVE

Cilj i svrha istraživanja

Cilj istraživanja je prikupljanje podataka o količini pesticida stavljenih u promet, kao i objavljivanje podataka o prodatim količinama aktivnih materija na nivou Crne Gore za fungicide, herbicide, insekticide i ostale pesticide.

Izveštajne jedinice

Administrativni izvor podataka je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (Uprava za bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarne poslove) koje prikuplja podatke od subjekata registrovanih za uvoz, odnosno promet na veliko sredstvima za zaštitu bilja, koji su dužni da vode evidenciju o nabavljenim i prodatim sredstava za zaštitu bilja u skladu sa Zakonom o sredstvima za zaštitu bilja.

Metod i vrijeme prikupljanja i dostavljanja podataka

Administrativni izvor podataka je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (Uprava za bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarne poslove). Uprava za statistiku dobija podatke za istraživanje o prometu pesticida od Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, vrši obradu podataka (preračun aktivne supstance) i dostavljanje podataka Eurostat-u u skladu sa utvrdjenim pravilima za validaciju.

Rok za prikupljanje podataka je do 30. jula tekuće godine za prethodnu godinu.

Usklađenost sa međunarodnim preporukama i standardima

Istraživanje o prometu pesticida koje se sprovodi u Upravi za statistiku je u potpunosti uskladjeno sa EU Reg. 1185/2009. Eurostat prikuplja podatke o pesticidima (prodaja i upotreba) shodno EU Reg.1185/2009. Sa novom zakonodavnim okvirom (SAIO), nova Regulativa za implementaciju (IR) o sredstvima za zastitu bilja je u izradi i zamijenit će postojeću EU Reg. 1185/2009 u 2023. godini.

Povjerljivost i obaveza zaštite individualnih podataka

Povjerljivost podataka prikupljenih u istraživanju garantovana je Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Službeni list Crne Gore 18/12 i 47/19), članovi 53, 54, 55, 56 i 57.

Definicije

- *Sredstva za zaštitu bilja* su aktivne supstance i preparati koji sadrže jednu ili više aktivnih supstanci u obliku u kojem se isporučuju krajnjem korisniku, a koje su namijenjene za:

- zaštitu bilja ili biljnih proizvoda od štetnih organizama ili za sprječavanje djelovanja tih organizama, osim ukoliko te supstance ili preparati nijesu namjenjeni u druge svrhe, u skladu sa ovim zakonom;

- uticaj na životne procese bilja, osim ishrane (regulisanje rasta i sl.);

- čuvanje biljnih proizvoda, ukoliko drukčije nije uređeno posebnim propisima;

- uništavanje nepoželjnog bilja;

- uništavanje djelova bilja ili sprječavanje nepoželjnog rasta bilja;

- *Aktivne supstance* su supstance ili mikro-organizmi, uključujući viruse, koje imaju opšte ili posebno dejstvo:

- protiv štetnih organizama ili

- na bilje, biljne djelove ili biljne proizvode.

Aktivna supstanca je supstanca u sredstvu za zaštitu bilja koja je biološki aktivna i služi za postizanje namjere, dok neaktivne supstance pomažu u formullisanju sredstva za zaštitu bilja.

- *Fungicidi* su proizvodi za uništavanje gljivica koje izazivaju biljne bolesti, uključujući i baktericide za uništavanje mikroba.

- *Herbicidi* su proizvodi za uništavanje korova ili nepoželjnih biljaka uopše.

- *Insekticidi* su proizvodi za uništavanje insekata, uključujući akaricide za uništavanje grinja.

- *Moluscicidi* su proizvodi za istrebljenje puževa.

- *Regulatori rasta biljaka* su proizvodi koji regulišu rast i razvoj biljaka.

- *Ostala sredstva za zaštitu bilja (pesticidi)* su proizvodi za druge namjene, uključujući mekušce za suzbijanje puževa, regulatore rasta biljaka, mineralna i biljna ulja, sredstva za sterilizaciju tla, rodenticide za suzbijanje glodara, sredstva za dezinfekciju i drugu zaštitu bilja.

Instrumenti za sprovođenje istraživanja

Postoji samo jedna važeća verzija Excel-ovog upitnika za izvještavanje i za prikupljanje podataka za referentnu 2021. godinu.

Diseminacija

Dobijeni podaci se publikuju u elektronskoj formi, u excel tabelama, na sajtu Uprave za statistiku i dostavljaju se Eurostatu.

Rok za objavljivanje podatka je 30. decembar tekuće godine za prethodnu godinu.